

ZAKON

O MLADIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Institucionalno organizovana briga o mladima, omladinsko udruživanje i učestvovanje mladih na svim nivoima odlučivanja zasniva se na principima poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, na poštivanju ustavnog poretka, zakona i međunarodnog prava te izgradnji demokratskih institucija zasnovanih na političkom pluralizmu i uspostavi vladavine prava, kao i upražnjavanju međunarodnopravnih standarda i najbolje međunarodne prakse u pogledu mladih i rada s mladima sa ciljem doprinosa ispunjenju uvjeta za priključenje Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

Ovim zakonom se uređuju pitanja od interesa za život, položaj i djelovanje mladih ljudi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Ovim zakonom se definiraju:

I. Opće odredbe

- ciljevi
- definicije

II. Prava i obaveze mladih:

- prava mladih
- obaveze mladih

III. Rad sa mladima i omladinske aktivnosti

IV. Podrška mladima:

- općinski, gradski i kantonalni nivo
- programi djelovanja za mlade na nivou kantona
- federalni nivo
- Savjet za mlade Federacije Bosne i Hercegovine
- Komisija za mlade
- izvještaj o mladima
- ministarstvo nadležno za nadgledanje, saradnju i koordinaciju zadataka i nadzor
- programi djelovanja za mlade na nivou Federacije BiH

- V. Programski pristup djelovanjima prema mladima
- VI. Partnerstvo
- VII. Omladinska udruženja
- VIII. Vijeća mladih
- IX. Kaznene odredbe
- X. Prijelazne i završne odredbe.

1. Ciljevi

Član 3.

Ciljevi zakona su:

- 1. stvaranje i provođenje politika prema mladima na svim nivoima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija), kroz višesektorski pristup i uzimajući u obzir potrebe, zahtjeve i interes mladih;
- 2. uspostavljanje kriterijuma u skladu s evropskim principima u radu javnih uprava kod provođenja politika prema mladima;
- 3. utvrđivanje i definiranje mjera i preporuka u vezi sa radom s mladima i omladinskim aktivnostima;
- 4. jačanje učešća i uključenja mladih i njihovog informiranja na svim nivoima odlučivanja u Federaciji kroz uređene mehanizme sudjelovanja;
- 5. jačanje volonterizma među mladima te njihovog dobrovoljnog angažmana u aktivnostima u vezi sa pitanjima mladih;
- 6. provođenje principa nediskriminacije, solidarnosti i etičnosti u svim aktivnostima koje se tiču pitanja mladih;
- 7. jačanje ljudskih, tehničkih i administrativnih kapaciteta omladinskih udruženja.

2. Definicije

Član 4.

U ovome zakonu, upotrijebljeni izrazi imaju sljedeće značenje:

- 1. "omladina" ili "mladi" su osobe u životnoj dobi od navršenih 15 do navršenih 30 godina starosti;
- 2. "omladinsko udruženje" označava udruženje čije članstvo i organe upravljanja čine dvije trećine (2/3) mladih, čije su aktivnosti i statutarne djelatnosti većinom usmjerene

na mlade, a koje se osniva, registruje, djeluje i prestaje postojati u skladu sa zakonom na osnovu kog je registrirano;

3. "vijeće mladih" označava krovno udruženje mladih, zasnovano na dobrovoljnom članstvu omladinskih udruženja, a koje predstavlja interes mladih i omladinskih udruženja;

4. "službenik/ca za mlade" označava državnog službenika/icu koji/a je stručno osposobljen za rad s mladima i posjeduje certifikat o znanju o politici prema mladima i radu s mladima;

5. "omladinski sektor" označava dio društvene zajednice koji obuhvata sve vladine organe i institucije, ustanove, nevladina udruženja, domaća i strana fizička i pravna lica koja se bave pitanjima mladih ili su subjekti od značaja za promociju i zaštitu uloge i pozicije mladih, a imaju prava i obaveze u skladu s ovim zakonom;

6. "politika prema mladima" predstavlja ukupne institucionalne mehanizme brige vlasti prema mladima;

7. "strategija prema mladima" jeste dokument institucija vlasti sa programskim pristupom djelovanjima prema mladima što uključuje definirane probleme i potrebe mladih, strateške pravce djelovanja te ciljeve strategije i mjere za realizaciju ciljeva strategije;

8. "program djelovanja za mlade" je program koji kreiraju institucije vlasti u suradnji sa omladinskim sektorom na osnovu stručnog istraživanja i strategije prema mladima te sadrži jasno definirane potrebe, način rješavanja problema, ciljeve, željene rezultate, aktivnosti, vrijeme provođenja, budžet i odgovorne subjekte, radi poboljšavanja položaja mladih u određenoj oblasti;

9. "projekt za mlade" je projekt kojim omladinska udruženja, vijeća mladih, neformalne grupe mladih, pojedinci, te druga udruženja ili institucije ili ustanove planiraju i ostvaruju ciljeve politike prema mladima, strategije prema mladima ili programa djelovanja za mlade u saradnji s nadležnim organima na određenom nivou vlasti, a u skladu sa potrebama i problemima mladih;

10. "prostor za mlade" je jednonamjenski ili višenamjenski, otvoreni ili zatvoreni prostor u kome se provodi rad s mladima i omladinske aktivnosti;

11. "rad sa mladima" jeste planirana, svrsishodna i svjesna potpora mladima kroz njihovo dobrovoljno sudjelovanje;

12. "evropski principi u radu javnih uprava" na koje se poziva ovaj zakon su: a) pouzdanost i predvidivost (pravna sigurnost); b) otvorenost i transparentnost; c) odgovornost i d) učinkovitost.

II. PRAVA I OBAVEZE MLADIH

1. Prava mladih

Član 5.

Svaka mlada osoba ima pravo na podršku i unapređivanje svog razvoja da postane odgovorna za sebe i društveno suodgovorna ličnost, bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

U cilju ostvarivanja prava iz stava 1., podrška mladima treba posebno da:

1. unapređuje individualni i socijalni razvoj mlađih ljudi i doprinese sprečavanju njihovog mogućeg zapostavljanja;
2. provodi politike kojima se djeluje na negativne trendove po mlade u oblastima iz člana 25.;
3. doprinese održavanju i stvaranju pozitivnih životnih uvjeta za mlade, kao i okruženja koje je ugodno za mlade;
4. štiti mlade od opasnosti karakterističnih za njihovu dob, a kojima mogu biti izloženi.

Član 6.

Mladi imaju pravo biti pravovremeno i istinito informirani o svim pitanjima koja su od interesa za njih.

Svi nivoi vlasti u Federaciji trebaju, u skladu sa svojim nadležnostima, održati javne rasprave i konsultacije uz učešće predstavnika/ca vijeća mlađih u procesu usvajanja:

- određene sektorske politike prema mlađima,
- programa djelovanja za mlađe,
- strategije prema mlađima,
- dijelova budžeta koji se tiču pitanja mlađih.

2. Obaveze mlađih

Član 7.

U skladu s ovim zakonom, između ostalog, mlađi imaju i sljedeće obaveze:

1. da aktivno djeluju na jačanju svojih sposobnosti, na svom obrazovanju te na razvoju integriteta vlastite ličnosti;
2. da aktivno doprinose izgradnji i njegovanju društvenih vrijednosti te razvoju svoje zajednice;
3. da poštuju i zagovaraju vrijednosti mira i tolerancije u komunikaciji sa svim ljudima i ne diskriminišu ih po bilo kom osnovu;
4. da izražavaju solidarnost i posebnu brigu prema mlađim i starijim licima, licima sa posebnim potrebama, pripadnicima nacionalnih manjina, marginalizovanim grupama i pojedincima, pripadnicima konstitutivnih naroda i ostalih koji predstavljaju brojčanu manjinu u lokalnoj zajednici gdje žive i rade te prema drugim licima koja imaju potrebu za solidarnošću i razumijevanjem od svojih sugrađana/ki;
5. da unapređuju sredinu u kojoj žive.

III. RAD SA MLADIMA I OMLADINSKE AKTIVNOSTI

Član 8.

Odgovorni organi vlasti, u skladu sa članom 11. stav 3. trebaju mladim osobama putem utvrđenih mjera dati na raspolaganje različite mogućnosti u cilju unapređivanja njihovog razvoja.

Mjere i mogućnosti iz stava 1. trebaju biti u skladu sa interesima i potrebama mlađih ljudi, po mogućnosti određene i oblikovane od mlađih ljudi.

Rad sa mlađima nude omladinska udruženja, ostala udruženja, neformalne grupe i drugi nosioci rada sa mlađima iz nevladinog sektora, kao i nosioci rada sa mlađima iz vladinog sektora.

Rad sa mlađima je planirana, svršishodna i svjesna podrška mlađima kroz njihovo dobrovoljno učešće i predstavlja:

- vanškolsko obrazovanje, koje može biti komplementarno formalnom obrazovanju mlađih, uz opće, društveno, prirodno i tehničko obrazovanje;
- kreativne, umjetničke, sportske i kulturne aktivnosti s mlađima;
- aktivnosti i programe koji se tiču razvoja njihovih sposobnosti, vještina i znanja, kao i društvenog angažmana;
- aktivnosti koje su u vezi sa pitanjima kao što su druženje, radna okolina, škola, porodica;
- aktivnosti i programe koji se odnose na njihovu dobrobit, socijalnu i zdravstvenu zaštitu;
- savjetovanje mlađih;
- oporavak mlađih i njihov boravak u prirodi te aktivnosti u vezi s omladinskim turizmom;
- programe dizajnirane za specifične grupe mlađih;
- međunarodni rad s mlađima, međukulturnu saradnju i razmjenu;
- druge modele kreativnog i planiranog slobodnog vremena mlađih.

Član 9.

Pri oblikovanju i utvrđivanju mjera i ispunjavanju zadataka na planu rada s mlađima i omladinskim aktivnostima odgovorni organi vlasti će uzeti u obzir:

1. osnovni pravac odgoja koji je odredio roditelj ili drugo lice sa starateljskim pravom za mlađe ispod 18 godina, kao i prava mlađe osobe,
2. odgovarajuće posebne socijalne, kulturne i duhovne potrebe i osobine mlađih ljudi,
3. sve veću sposobnost i sve veću potrebu mlađih za samostalnim i odgovornim djelovanjem,

4. različite životne situacije oba spola te ukloniti moguća zapostavljanja i razvijati ravnopravnost spolova.

Član 10.

Rad sa mladima i aktivnosti s mladima ne smiju biti u suprotnosti s Ustavom i zakonom te međunarodnim poveljama i konvencijama koje se tiču prava mlađih te ljudskih prava.

IV. PODRŠKA MLADIMA

Član 11.

Odgovornost pružanja podrške mladima iz člana 5. imaju svi nivoi vlasti u Federaciji.

Svi nivoi vlasti u Federaciji imaju obaveze definiranja, usvajanja i provođenja strategija prema mladima.

Općinski, gradski i kantonalni nivo vlasti imaju obavezu da samostalno osiguraju minimum mjera na planu rada sa mlađima i omladinskim aktivnostima.

Ukoliko nivoi vlasti nemaju stručnih i tehničkih kapaciteta za obavljanje zadataka iz stava 3., nosiocima potpore mlađima iz nevladinog sektora može se povjeriti njihovo izvršenje.

1. Općinski, gradski i kantonalni nivo

Član 12.

Općinski i gradski nivo vlasti dužni su samostalno odrediti službenika/cu za pitanja mlađih koji obavlja zadatke u smislu ovoga zakona.

Kantonalni nivo vlasti dužan je samostalno odrediti službenika/cu ili odjel za mlade pri ministarstvu koje obavlja zadatke u smislu ovoga zakona.

Općinski, gradski i kantonalni organi vlasti dužni su samostalno usklađivati svoju podršku mlađima sa višim nivoima vlasti i svim drugim institucijama javne uprave i organima vlasti koji u svojoj nadležnosti imaju neku od oblasti iz člana 25.

Nadležno federalno ministarstvo odredit će proceduru obuke i certifikacije službenika/ce za mlade.

Član 13.

Općinski, gradski i kantonalni organi vlasti dužni su:

1. pratiti pružanje podrške mladima koja dolazi iz nevladinog sektora, njen kvalitet, njenu samostalnost u određivanju ciljeva i izvršavanju njenih zadataka, kao i u formiranju organizacione strukture;
2. voditi spisak svih udruženja, institucija, ustanova, međunarodnih i drugih organizacija koje rade sa mladima ili pružaju podršku omladinskim aktivnostima;
3. koordinirati aktivnosti u vezi sa radom sa mladima i omladinskim aktivnostima;
4. uočiti negativne uticaje na mlađe bilo koje institucije, udruženja ili organizacije, uključujući i međunarodne organizacije, a koje su u suprotnosti s Ustavom i zakonom, kao i predlaganje za poduzimanje zakonskih mjera koje provode nadležni organi;
5. savjetovati mlađe i njihove predstavnike/ce, naročito o pravnim postupcima ostvarivanja prava i izvršavanja obaveza zasnovanih na ovom i drugim zakonima.

Član 14.

Općinski, gradski i kantonalni organi vlasti dužni su samostalno osigurati minimum mjera na planu rada sa mladima i omladinskim aktivnostima, kao i mehanizme i kapacitete koji uključuju:

1. osiguranje prikladnog prostora za mlađe, rad s mlađima i omladinske aktivnosti, kao i osiguranje plaćanja troškova njegovog održavanja;
2. osiguranje budžetske stavke koja se tiče pitanja mlađih, kao dijela ukupnog budžeta općine, grada ili kantona;
3. određivanje nadležne općinske, odnosno gradske službe za pitanja mlađih;
4. osiguranje godišnjih grantova za projekte za mlađe dodijeljujući ih putem javnog poziva s kriterijima, u skladu s evropskim principima u radu javnih uprava;
5. profesionalni razvoj i usavršavanje službenika/ce za mlađe te jačanje kapaciteta svih onih koji se bave radom sa mlađima i omladinskim aktivnostima;
6. osnivanje komisije za mlađe pri općinskom vijeću kao stalnog radnog tijela, odnosno pri skupštini kantona koja će se u okviru svoje nadležnosti baviti pitanjima mlađih, a u čijem radu će učestvovati predstavnici/ce općinskog, odnosno kantonalnog vijeća mlađih;
7. uspostavljanje stručnog radnog tijela za izradu, ažuriranje i praćenje provođenja lokalnih i kantonalnih strategija prema mlađima u čijem će radu učestvovati predstavnici/e vijeća mlađih ili omladinskih udruženja;
8. istraživanje ili podršku istraživanju u cilju donošenja strategije prema mlađima;
9. pružanje podrške radu općinskog, odnosno kantonalnog vijeća mlađih.

Član 15.

Nadležna općinska služba samostalno će voditi spisak omladinskih udruženja u vezi sa stavom 3. ovog člana iz razloga transparentnosti, saradnje, podrške i partnerstva.

Nadležna općinska služba vodit će spisak neformalnih grupa mlađih čije su aktivnosti podržane od općine.

Omladinska udruženja koja žele predlagati projekte za mlade na bilo kom nivou vlasti ili biti član vijeća mlađih općine, upisat će se na spisak iz stava 1. ovog člana.

Neformalne grupe mlađih koje žele predlagati projekte za mlade prijavit će ih nadležnoj općinskoj službi.

2. Programi djelovanja za mlade na nivou kantona

Član 16.

Kantoni su odgovorni za samostalno definiranje, usvajanje i provođenje kantonalnih programa djelovanja za mlade u oblastima iz člana 25., za koje imaju ustavnu i zakonsku nadležnost.

Program iz stava 1. definira, utvrđuje i provodi ministarstvo koje u okviru svoje nadležnosti ima neku od oblasti navedenih u članu 25.

Ministarstvo iz stava 2. planirat će posebna sredstva prilikom usvajanja budžeta za izvršenje navedenih zadataka, u skladu sa zakonom.

Ukoliko postoji potreba, provođenje programa iz stava 1. bit će obuhvaćeno dijelom ukupnog budžeta kantona koji se odnosi na mlade.

3. Federalni nivo

Član 17.

Donošenjem ovog zakona, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine osigurat će da svi njeni razvojni planovi, strategije i programi djelovanja, ukoliko se dotiču oblasti iz člana 25., imaju ugrađenu komponentu koja se odnosi na mlade.

4. Savjet za mlade Federacije Bosne i Hercegovine

Član 18.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine formirat će Savjet za mlade Federacije kao međuresorno radno tijelo.

Glavni zadatak Savjeta za mlade Federacije jeste koordinacija i usaglašavanje politike prema mladima Federacije.

U radnom tijelu iz stava 1. aktivno će učestovati nosioci izvršnih funkcija ministarstava i institucija Federacije koje se u okviru svoje nadležnosti bave nekom od oblasti iz člana 25.

Najmanje 50% članova u Savjetu za mlade Federacije bit će predstavnici/e Vijeća mlađih Federacije.

Aktivnosti radnog tijela iz stava 1. bit će detaljno obrazložene poslovnikom o radu.

5. Komisija za mlade

Član 19.

Federacija će uspostaviti Komisiju za mlade koju će potvrditi Predstavnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije kao svoje zajedničko i stalno radno tijelo. Komisija će se u okviru svojih utvrđenih nadležnosti baviti pitanjima mlađih a najmanje jedan član komisije bit će iz Vijeća mlađih Federacije.

6. Izvještaj o mladima

Član 20.

Vlada Federacije svake godine podnosit će Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvještaj o položaju mlađih, nastojanjima i aktivnostima podrške mladima. Pored utvrđivanja situacije i analize, izvještaji trebaju sadržavati i prijedloge za dalji razvoj podrške mladima; svaki treći izvještaj treba davati pregled cijelokupne situacije u vezi sa mladima.

Vlada Federacije nalaže izradu izvještaja Savjetu za mlade Federacije. Vlada Federacije uz izvještaj prilaže svoje mišljenje sa zaključcima koje smatra prijekom potrebnim.

7. Ministarstvo nadležno za nadgledanje, saradnju i koordinaciju zadataka i nadzor

Član 21.

Federacija će osigurati da jedno ministarstvo bude odgovorno za saradnju, koordinaciju zadataka u vezi sa mladima, a nadzor nad provođenjem ovoga zakona vršit će Savjet za mlade Federacije.

Federacija će u nazivu ministarstva odgovornog za saradnju i koordinaciju zadataka u vezi mlađih dodati riječi: "i mlađih".

Ministarstvo iz stava 1. bit će odgovorno za saradnju i koordinaciju zadataka sa drugim ministarstvima i nadležnim institucijama u Federaciji na istraživanju o potrebama i problemima mlađih, kao i na definiranju i predlaganju Federalne strategije prema mlađima.

Ministarstvo iz stava 1. osigurat će uspostavljanje i održavanje sveobuhvatne baze podataka o mladima u saradnji s drugim institucijama Federacije.

Ministarstvo iz stava 1. bit će nosilac aktivnosti u vezi sa informiranjem mladih, kao i jačanja uključenja mladih u procese odlučivanja, u skladu sa svojim nadležnostima.

8. Programi djelovanja za mlađe na nivou Federacije Bosne i Hercegovine

Član 22.

Federacija je odgovorna za definiranje, usvajanje i provođenje programa djelovanja za mlađe u Federaciji u oblastima iz člana 25., za koje ima ustavnu i zakonsku nadležnost.

Program iz stava 1. definira, utvrđuje i provodi ministarstvo koje u okviru svoje nadležnosti ima neku od oblasti navedenih u članu 25.

Ministarstvo iz stava 2. planirat će posebna sredstva pri usvajanju budžeta za izvršenje zadataka u smislu ovog zakona.

Ukoliko Federacija nađe za shodno, provođenje programa iz stava 1. bit će obuhvaćeno dijelom ukupnog budžeta Federacije koji se odnosi na mlađe.

Član 23.

Vlada Federacije putem nadležnih ministarstava iz člana 22. stav 2. definirat će i zasnovati federalne grantove i transfere s namjenom:

1. podrške zapošljavanja mladih i podrške mlađim preduzetnicima, posebno mlađima bez radnog iskustva;
2. podrške talentiranim učenicima/ama, studentima/icama, kao i mlađim autorima/icama, naučnicima/ama, pronalazačima/cama i drugim mlađim ljudima koji daju značajan doprinos u nekoj oblasti, te generalno podrške razvoju ljudskih resursa u Federaciji;
3. unapređenja pojedinih oblasti specifičnih za pitanja mlađih i omladinski sektor, sa naglaskom na promotivne kampanje i informiranje mlađih;
4. podrške socijalno ugroženim kategorijama mlađih, resocijalizaciji delikvenata/ica, ovisnika/ica, i sl.;
5. podrške u drugim pitanjima od interesa za mlađe u Federaciji.

Član 24.

Federacija će pružati podršku radu Vijeća mlađih Federacije.

V. PROGRAMSKI PRISTUP DJELOVANJIMA PREMA MLADIMA

Član 25.

Strategija prema mladima, u skladu sa članom 4. stav 7. i članom 11. stav 2. definira se, usvaja i provodi na osnovu istraživanja o potrebama i problemima mladih.

Na nivou kantona i Federacije, u skladu sa ustavnim nadležnostima i zakonom, strategija iz stava 1. obavezno sadrži programe djelovanja za mlade u pojedinim oblastima omladinskog sektora.

Oblasti omladinskog sektora odnose se na sljedeća pitanja:

- formalno, neformalno i cjeloživotno obrazovanje;
- zapošljavanje, mjere protiv nezaposlenosti te omladinsko poduzetništvo;
- socijalna, zdravstvena i preventivna zaštita mladih te reproduktivno zdravlje mladih;
- stambeno zbrinjavanje mladih;
- rad sa mladima, jačanje i razvoj sposobnosti mladih i slobodno vrijeme mladih;
- aktivno učešće mladih u javnom životu, izgradnja civilnog društva i volonterstvo;
- mobilnost i saradnju među mladima;
- informiranje i savjetovanje mladih;
- stručni rad i usavršavanje u vezi sa radom s mladima;
- usavršavanje za rad u omladinskim udruženjima i prostorima za mlade;
- omladinski turizam, oporavak mladih i boravak u prirodi;
- aktivnosti mladih po pitanju kulture, sporta, estetike, etike, ekologije, duhovnosti, humanističkih vrijednosti, lične i društvene odgovornosti;
- rad sa mladima sa posebnim potrebama;
- i druga pitanja od interesa za mlade i poboljšanje njihovih uvjeta života.

Član 26.

Programom djelovanja za mlade iz stava 2. člana 25. definiraju se:

- ciljevi programa koji moraju biti specifični, odgovarajući, mjerljivi, ostvarivi i nadgledivi;
- aktivnosti za provođenje programa;
- institucije nadležne za realizaciju programa;
- opći, finansijski, materijalni, prostorni i drugi uvjeti za realizaciju programa;
- potrebe i problemi mladih utvrđeni stručnim istraživanjem;
- način motivisanja mladih na dobrovoljno učešće u aktivnostima u omladinskom sektoru;
- nadgledanje i praćenje uspješnosti provođenja programa.

VI. PARTNERSTVO

Član 27.

Organi vlasti na općinskom, gradskom, kantonalnom i federalnom nivou trebaju kroz partnerstvo sarađivati sa nevladinim sektorom za dobrobit mlađih ljudi i njihovih porodica.

Vladin sektor treba podržati nevladin sektor u skladu s ovim zakonom i pri tome ojačati različite oblike samopomoći.

Član 28.

Predlaganje projekata za mlađe, prema tački 9. člana 4., kao i njihovo vrednovanje od organa na određenom nivou vlasti pri dodjeli sredstava bit će zasnovano na kriterijima u skladu sa evropskim principima u radu javnih uprava.

VII. OMLADINSKA UDRUŽENJA

Član 29.

Svim mlađim osobama zagarantirana je sloboda udruživanja u omladinska udruženja. Omladinska udruženja samostalna su u ostvarivanju svojih prava i obaveza. U organe upravljanja omladinskih udruženja mogu biti birane samo punoljetna lica.

Član 30.

Članovi i osnivači/ce omladinskih udruženja mogu biti mlađi i ostala pravna i fizička lica koja se dobrovoljno učlane, u skladu sa zakonom i statutom omladinskog udruženja.

Učlanjenje i istupanje iz omladinskog udruženja vrši se u skladu sa statutom omladinskog udruženja i zakonom.

Član 31.

Rad omladinskog udruženja je javan. Ostvarivanje javnosti rada omladinskog udruženja uređuje se zakonom i njegovim statutom.

Udruženje je autonomno u uređivanju unutrašnjih odnosa i donosi unutrašnje akte u skladu s ustavom, zakonom te statutom omladinskog udruženja.

Član 32.

Političke stranke ne mogu biti osnivači omladinskih udruženja.

Omladinsko udruženje se ne može ni na koji način angažirati u predizbornoj kampanji političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata, niti im pružati podršku.

Političke stranke ne mogu ni na koji način materijalno i finansijski potpomagati rad omladinskih udruženja.

Član 33.

Zabranjene su djelatnosti udruženja koje su usmjerenе ka podrivanju ustavnog poretku i koje su u suprotnosti sa zakonom.

Omladinska udruženja i njegovi članovi ne smiju se baviti aktivnostima kojima se na bilo koji način raspiruje govor mržnje, širi netolerancija, ksenofobija ili rasizam, ili vrši diskriminacija bilo koga po bilo kojoj osnovi.

Član 34.

Mladi i omladinska udruženja ostvaruju svoja prava i obaveze u oblasti međunarodne saradnje samostalno ili preko krovnih udruženja mladih Federacije.

Član 35.

Omladinska udruženja, dva ili više njih, u slučaju da zajednički predlažu projekat za mlade organu vlasti na bilo kom nivou, obavezni su projektom urediti podjelu međusobne odgovornosti.

Član 36.

Korisnici sredstava iz dijela budžeta koji se odnosi na pitanja mladih dužni su dostaviti izvještaj nadležnom organu o namjenskom utrošku odobrenih sredstava, najkasnije 30 dana prema njihovom utrošku.

Nadležni organ koji je odobrio korištenje sredstava na nivou Federacije, kantona, grada i općine vršit će i kontrolu utroška sredstava.

VIII. VIJEĆA MLADIH

Član 37.

Vijeće mladih općine osniva više od 50% omladinskih udruženja, ali najmanje tri udruženja s popisa koji se vodi kod nadležnog odjela za mlade općine.

Vijeća mladih općina iz više od 50% općina tog kantona, osnivaju vijeće mladih kantona.

Vijeća mladih kantona iz više od 50% kantona, osnivaju Vijeće mladih Federacije.

Omladinska udruženja koja čine vijeće mladih registrirat će ga kao udruženje u skladu sa zakonom i propisima.

Član 38.

Registrirano vijeće mladih ima obavezu djelovanja na jačanju uključenja mladih u društveni život zajednice i njihovom informiranju.

Vijeće mladih ima pravo i obavezu da legitimno predstavlja i zastupa interes udruženja koja su ga osnovala na odgovarajućem nivou vlasti.

Vijeće mladih bit će direktno uključeno u proces izrade i provođenja strategija prema mladima na odgovarajućem nivou sa ciljem doprinošenja usvajanju i provođenju politike prema mladima i programa djelovanja za mlade koji najviše odgovaraju potrebama i pitanjima mladih.

Vijeće mladih bavit će se provođenjem zajedničkih projekata mladih u Federaciji te članstva i učešća, odnosno predstavljanja pitanja mladih na višem nivou i na međunarodnom planu.

Vijeće mladih bavit će se i politikama koje se posredno dotiču mladih i koje utiču na opći razvoj i prosperitet te opću društvenu dobrobit, kao i svim ostalim pitanjima koja se posredno odnose na mlade.

Vijeće mladih općine ili kantona ili Federacije u skladu sa stavom 2. ovog člana delegirat će svoje predstavnike u stručna radna tijela i komisije na odgovarajućem nivou vlasti.

Član 39.

Rad vijeća mladih je javan.

Javnost u radu se ostvaruje na način utvrđen Statutom.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 40.

Novčanom kaznom za prekršaj u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjena pravna osoba ako:

1. u radu s mladima i aktivnostima s mladima krši Ustav, zakon i međunarodne povelje i konvencije koje se tiču prava mladih te ljudskih prava suprotno članu 10. ovog zakona;

2. omladinsko udruženje se bavi aktivnostima kojima se na bilo koji način raspiruje govor mržnje, širi netolerancija, ksenofobija, rasizam ili vrši diskriminacija bilo koga po bilo kojoj osnovi suprotno članu 33. stav 2. ovog zakona;
3. organi vlasti ne osiguraju minimum mjera na planu rada s mladima i omladinskim aktivnostima, kao i mehanizme i kapacitete u smislu ovog zakona, a u skladu sa članom 14;
4. općinski i gradski nivo vlasti ne odredi samostalno službenika/icu za pitanja mladih koji/a obavljaju zadatke u smislu ovog zakona, odnosno kantonalni nivo vlasti ne odredi samostalno službenika/icu ili odjel za mlade pri ministarstvu koje obavlja zadatke u smislu ovog zakona, a u skladu s članom 12. st. 1. i 2. ovog zakona.

Za prekršaje iz tač. od 1. do 4. ovog člana bit će kažnjena i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 3.000,00 KM.

Za prekršaje iz tač. od 1. do 4. ovog zakona bit će kažnjena i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

Prava mlade osobe, navedena u drugim zakonima imaju prednost nad pravima u ovom zakonu, koja se odnose na obrazovanje, ispravnu brigu za dobrobit njegovog/njenog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti u školama i na svim mjestima gdje se obrazuje i boravi, zatim na socijalnu i zdravstvenu zaštitu mladih, te druga prava koja najviše koriste interesima mlade osobe.

Član 42.

Nadležni organi vlasti Federacije, kantona i općina kod programa djelovanja za mlade koji se tiču zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja, obrazovanja u području informacionih i komunikacionih tehnologija, učenja stranih jezika, dokvalifikacije i prekvalifikacije te drugih pitanja gdje organi vlasti utvrde da je potrebno, imaju pravo da prošire definiciju starosne dobi mladih iz člana 4. ovog zakona do navršenih 35 godina starosti.

Član 43.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić, s. r.